Ustanovení odpovědného zástupce nebo oznámení změny údajů o odpovědném zástupci

03. Pojmenování (název) životní situace

Ustanovení odpovědného zástupce nebo oznámení změny údajů o odpovědném zástupci

04. Základní informace k životní situaci

Právní úprava: § 11 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Podnikatel může provozovat živnost prostřednictvím odpovědného zástupce. Odpovědný zástupce je fyzická osoba ustanovená podnikatelem, kterému odpovídá za řádný provoz živnosti a za dodržování živnostenskoprávních předpisů a je k němu ve smluvním vztahu. Nikdo nemůže být ustanoven do funkce odpovědného zástupce pro více než čtyři podnikatele. Odpovědný zástupce musí splňovat všeobecné i zvláštní podmínky provozování živnosti. Osoba, které byl uložen zákaz činnosti, nemůže být po dobu trvání tohoto zákazu odpovědným zástupcem pro živnost, do jejíž obsahové náplně tato činnost spadá. Odpovědným zástupcem pro stejnou živnost nemůže být ani osoba, které bylo zrušeno živnostenské oprávnění podle § 58 odst. 2 nebo 3, a to po dobu 1 roku od nabytí právní moci rozhodnutí o zrušení živnostenského oprávnění. Odpovědným zástupcem právnické osoby nemůže být člen kontrolního orgánu této právnické osoby.

Odpovědného zástupce je povinen ustanovit podnikatel, který je fyzickou osobou a nesplňuje zvláštní podmínky provozování živnosti nebo podnikatel, který je právnickou osobou, pro živnosti vyžadující splnění zvláštních podmínek provozování živnosti. Do funkce odpovědného zástupce ustanoví česká právnická osoba osobu, která je členem jejího statutárního orgánu a která splňuje podmínky pro výkon funkce. Zahraniční právnická osoba ustanoví do funkce odpovědného zástupce vedoucího odštěpného závodu umístěného na území České republiky, který splňuje podmínky pro výkon funkce odpovědného zástupce. Nelze-li odpovědného zástupce ustanovit z uvedených osob, ustanovuje podnikatel odpovědného zástupce z jiných osob.

05. Kdo je oprávněn v této věci jednat (podat žádost apod.)

U fyzických osob podnikatel osobně, případně zvolený zástupce na základě písemné plné moci.

U právnických osob osoba oprávněná jednat jejím jménem (např. jednatel, představenstvo,…), případně zvolený zástupce na základě písemné plné moci.

Odpovědný zástupce může oznámit ukončení výkonu své funkce, ale musí současně prokázat, že o ukončení výkonu své funkce informoval předem písemně podnikatele.

06. Jaké jsou podmínky a postup pro řešení životní situace

1. Ustanovení odpovědného zástupce pro živnost ohlašovací i ukončení výkonu jeho funkce je podnikatel povinen oznámit živnostenskému úřadu do 15 dnů ode dne, kdy uvedená skutečnost nastala.
2. Ustanovení odpovědného zástupce pro živnost koncesovanou předkládá podnikatel ke schválení živnostenskému úřadu. Ustanovení nabývá účinnosti dnem, kdy rozhodnutí o schválení nabylo právní moci.
3. Přestane-li odpovědný zástupce vykonávat funkci nebo nesplňuje-li podmínky, musí podnikatel nejpozději do 15 dnů ustanovit nového odpovědného zástupce. To neplatí, je-li provozování živnosti pozastaveno nebo oznámí-li podnikatel živnostenskému úřadu, že provozování živnosti je dočasně přerušeno.

07. Jakým způsobem můžete zahájit řešení životní situace

Podnikatel: vyplněním formuláře o ustanovení, změně nebo zrušení odpovědného zástupce na živnostenském úřadě včetně doložení dokladů např.: prohlášení odpovědného zástupce, že souhlasí s ustanovením do funkce; podpis na prohlášení musí být úředně ověřen (neučinil-li odpovědný zástupce prohlášení osobně před živnostenským úřadem nebo nezaslal-li odpovědný zástupce prohlášení tomuto úřadu podepsané způsobem, se kterým zvláštní právní předpis spojuje účinky vlastnoručního podpisu), dále doklady o odborné způsobilosti, je-li vyžadována.

Podání lze učinit osobně, písemně nebo elektronicky (se zaručeným elektronickým podpisem nebo do datové schránky úřadu).

Odpovědný zástupce: oznámením o ukončení výkonu funkce odpovědného zástupce, současně musí prokázat, že o ukončení výkonu své funkce informoval předem písemně podnikatele. Nelze-li určit den ukončení výkonu funkce odpovědného zástupce podle oznámení podnikatele, končí výkon funkce odpovědného zástupce dnem doručení oznámení odpovědného zástupce živnostenskému úřadu.

08. Na které instituci životní situaci řešit

Podání lze učinit u kteréhokoliv obecního živnostenského úřadu („OŽÚ“). K postupu podle tohoto zákona je příslušný OŽÚ, kterému bylo podání doručeno jako prvnímu. Podání OŽÚ lze učinit rovněž prostřednictvím kontaktního místa veřejné správy (Czech POINTu). Kontaktní místo doručí podání OŽÚ podle místa podání, pokud si podatel nezvolí konkrétní OŽÚ.

09. Kde, s kým a kdy životní situaci řešit

S příslušnými pracovníky Městského úřadu Ústí nad Orlicí, odboru právního a obecního živnostenského úřadu, Mírové náměstí čp. 7, 2. patro, kancelář č. 301 v provozní době odboru.

10. Jaké doklady je nutné mít s sebou

- Platné průkazy totožnosti jednajících osob, tedy oznamovatele a odpovědného zástupce.

- Je-li odpovědný zástupce občanem členského státu EU (včetně
    - občanů jiných smluvních států Dohody o Evropském hospodářském prostoru a Švýcarské konfederace, jejich rodinných příslušníků;
    - osob, které mají na území České republiky povolen trvalý pobyt, jejich rodinných příslušníků;
    - občanů třetí země, kterým bylo na území České republiky nebo jiného členského státu Evropské unie přiznáno právní postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta, jejich rodinných příslušníků, kterým byl povolen dlouhodobý pobyt na území ČR;
    - občanů třetí země, kterým byl na území České republiky nebo jiného členského státu Evropské unie povolen pobyt za účelem vědeckého výzkumu, studia, stáže nebo dobrovolnické služby v Evropské dobrovolné službě;
    - občanů třetí země, které jsou obětí obchodování s lidmi nebo obdrželi pomoc k nedovolenému přistěhovalectví a které spolupracují s příslušnými orgány, byl-li jim na území České republiky nebo jiného členského státu Evropské unie povolen pobyt za tímto účelem;
    - držitelů modré karty Evropské unie),

  předkládá **výpis z evidence trestů** nebo rovnocenný doklad vydaný příslušným soudním nebo správním orgánem tohoto státu nebo členského státu posledního pobytu. *(Je-li členským státem posledního pobytu Česká republika, živnostenský úřad si sám vyžádá výpis z evidence Rejstříku trestů.)*

  Pokud stát takový výpis nebo doklad nevydává, předkládá čestné prohlášení o bezúhonnosti učiněné před notářem nebo jiným příslušným orgánem členského státu, jehož je občanem, nebo před notářem nebo jiným příslušným orgánem členského státu posledního pobytu (ne starší 3 měsíců). Tento doklad může být nahrazen dokladem o uznání odborné kvalifikace, pokud se jím prokazuje i splnění podmínky bezúhonnosti.

  Je-li odpovědný zástupce občanem jiného než výše uvedených států a *nemá-li na území České republiky povolen trvalý pobyt*, předkládá výpis z evidence trestů nebo rovnocenný doklad vydaný státem, jehož je občanem. Pokud stát takový výpis nebo doklad nevydává, předkládá čestné prohlášení o bezúhonnosti učiněné před notářem nebo jiným příslušným orgánem státu, jehož je občanem, nebo před notářem nebo jiným příslušným orgánem státu posledního pobytu (ne starší než 3 měsíce).

  U občanů ČR si živnostenský úřad vyžaduje výpis z evidence Rejstříku trestů v elektronické podobě sám, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup.

- Doklady o splnění odborné způsobilosti, jsou-li vyžadovány.

- Prohlášení odpovědného zástupce, že souhlasí s ustanovením do funkce (jedná-li se o ustanovení odpovědného zástupce); podpis na prohlášení musí být úředně ověřen, neučiní-li odpovědný zástupce prohlášení osobně před živnostenským úřadem nebo nezašle-li odpovědný zástupce prohlášení tomuto úřadu podepsané způsobem, se kterým zvláštní právní předpis spojuje účinky vlastnoručního podpisu (se zaručeným elektronickým podpisem nebo do datové schránky úřadu).

Podnikatel není povinen k ustanovení nebo oznámení změn údajů o odpovědném zástupci připojit doklady, pokud dokládané skutečnosti jsou zjistitelné ze základních registrů nebo pokud si tyto skutečnosti může živnostenský úřad ověřit bezúplatně dálkovým přístupem z údajů katastru nemovitostí. Dále není třeba předkládat doklady vztahující se k osobě zapsané v živnostenském rejstříku za předpokladu, že již byly připojeny k některému z ohlášení, k některé žádosti o koncesi nebo k oznámení změny a pokud skutečnosti, které tyto doklady osvědčují, zůstaly beze změny (např. výpis z evidence trestů zahraniční fyzické osoby, vydaný v jiném státě, než v ČR – ne starší než 3 měsíce; doklady prokazující odbornou způsobilost, pokud ji zákon vyžaduje - např. doklad o dosaženém vzdělání, doklad o praxi v oboru nebo v příbuzném oboru).

11. Jaké jsou potřebné formuláře a kde jsou k dispozici

„Jednotný registrační formulář“ (JRF)

Formulář lze získat na kterémkoliv obecním živnostenském úřadě v České republice, příp. je volně dostupný na internetových stránkách Ministerstva průmyslu a obchodu.

Je vhodné využít „asistovaného podání“, kdy pracovník obecního živnostenského úřadu s klientem na místě vyplní elektronickou formu „Jednotného registračního formuláře“ (JRF).

12. Jaké jsou poplatky a jak je lze uhradit

U ohlašovacích živností - žádné. Jedná se pouze o vyznačení skutečnosti do živnostenského rejstříku.

U koncesovaných živností - podle položky 24 písm. f) zák. č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, je stanoven správní poplatek za vydání rozhodnutí o schválení odpovědného zástupce pro koncesovanou živnost ve výši 500 Kč.

Poplatek lze uhradit přímo na odboru právním a obecního živnostenského úřadu, a to v hotovosti nebo prostřednictvím platební karty (i bezkontaktně), nebo v pokladně MěÚ, popřípadě bezhotovostní platbou na účet města Ústí nad Orlicí. Podrobnosti získáte na Městském úřadě Ústí nad Orlicí, odboru právním a obecního živnostenského úřadu.

13. Jaké jsou lhůty pro vyřízení

Při ohlášení živnosti: je ustanovený odpovědný zástupce zapsán do živnostenského rejstříku ke dni ohlášení.

Při žádosti o koncesi: je ustanovený odpovědný zástupce uveden přímo na rozhodnutí o udělení koncese. Rozhodnutí o udělení koncese se vydává ve lhůtě do 30 dnů.

Při změně odpovědného zástupce: jsou-li k oznámení doloženy všechny potřebné doklady a splňuje-li podnikatelem ustanovený odpovědný zástupce pro ohlašovací živnost podmínky provozování živnosti, provede živnostenský úřad zápis odpovědného zástupce do živnostenského rejstříku a o provedeném zápisu informuje podnikatele. Nesplňuje-li podnikatelem ustanovený odpovědný zástupce podmínky provozování živnosti nebo nemá-li podnikatel ustanoveného odpovědného zástupce, ačkoli to zákon vyžaduje, zahájí živnostenský úřad řízení o pozastavení provozování živnosti.

U koncesovaných živností je změna odpovědného zástupce prováděna v režimu zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů – tedy v samostatném řízení s lhůtou 30 dnů.

14. Kteří jsou další účastníci (dotčení) řešení životní situace

Odpovědný zástupce.

15. Jaké další činnosti jsou po žadateli požadovány

Doklady, které se přikládají k oznámení, je třeba předložit v originálu nebo ověřené kopii, pokud nejsou kopie dokladů ověřeny, pak je nutno předložit originál dokladu a kopii, ověření provedou pracovníci živnostenského úřadu.

16. Elektronická služba, kterou lze využít

Elektronická podatelna MěÚ Ústí nad Orlicí: podatelna@muuo.cz.

17. Podle kterého právního předpisu se postupuje

- Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů

18. Jaké jsou související předpisy

- Zákon č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

19. Jaké jsou opravné prostředky a jak se uplatňují

U ohlašovacích živností: žádné, jedná se pouze o vyznačení oznámené skutečnosti do živnostenského rejstříku.

U koncesovaných živností: rozhodnutí o schválení ustanovení odpovědného zástupce je vydáváno v režimu zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, jako správní rozhodnutí a tudíž se proti němu lze odvolat do 15 dnů ode dne doručení. O použití opravného prostředku je účastník řízení poučen.

20. Jaké sankce mohou být uplatněny v případě nedodržení povinností

Za přestupek lze uložit pokutu:

- podle ustanovení § 62 odst. 1 písm. b) živnostenského zákona, pokud podnikatel neoznámí ustanovení odpovědného zástupce nebo neoznámí živnostenskému úřadu ukončení výkonu jeho funkce pro živnost ohlašovací dle § 11 odst. 5 živnostenského zákona. Za přestupek se může uložit pokuta do 50.000 Kč,
- podle ustanovení § 62 odst. 1 písm. c) živnostenského zákona, pokud podnikatel nepředloží živnostenskému úřadu ke schválení ustanovení odpovědného zástupce nebo

neoznámí ukončení výkonu jeho funkce pro živnost koncesovanou podle § 11 odst. 7 živnostenského zákona. Za přestupek se může uložit pokuta do 100.000 Kč,
- podle ustanovení § 62 odst. 1 písm. d) živnostenského zákona, pokud podnikatel neustanoví nového odpovědného zástupce podle § 11 odst. 8 živnostenského zákona. Za přestupek se může uložit pokuta do 100.000 Kč.

21. Nejčastější dotazy

---

22. Další informace

Obraťte se přímo na Městský úřad Ústí nad Orlicí, odbor právní a obecního živnostenského úřadu, Mírové náměstí čp. 7, 2. patro, viz bod **26. Kontaktní osoba**.

Další informace najdete na těchto www stránkách:
Ministerstvo průmyslu a obchodu (www.mpo.cz)
Živnostenský rejstřík (www.rzp.cz)
Ministerstvo vnitra (www.mvcr.cz)
České soudnictví (www.justice.cz)
Administrativní registr ekonomických subjektů (wwwinfo.mfcr.cz)
Státní správa (www.statnisprava.cz)
Veřejná správa online (www.obce.cz)
Business center (www.business.center.cz)
Česká obchodní inspekce (www.coi.cz)
Business info (www.businessinfo.cz)
Pardubický kraj (www.pardubickykraj.cz)

23. Informace o popisovaném postupu (o řešení životní situace) je možné získat také z jiných zdrojů a v jiné formě

Na kterémkoliv živnostenském úřadě v České republice.

24. Související životní situace a návody, jak je řešit

---

25. Za správnost návodu odpovídá útvar

Odbor právní a obecního živnostenského úřadu.

26. Kontaktní osoba

Mgr. Marian Rada – vedoucí odboru
Jana Rejentová, Alena Borovcová, DiS., Ing. Eva Pávková - referentky

Telefonní čísla a emaily najdete v sekci – Odbor právní a obecního živnostenského úřadu.

27. Popis je zpracován podle právního stavu ke dni

02.08.2021

28. Popis byl naposledy aktualizován

31.12.2021

29. Datum konce platnosti popisu

Změny a konec platnosti tohoto návodu souvisí s přijatými právními předpisy v problematice živnostenského podnikání.

30. Případná upřesnění a poznámky k řešení životní situace